

Nr 28/1963.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting med
förslag till landskapslag om jakt.

Sedan landskapsstyrelsen hösten 1958 överlämnat en framställning med förslag till landskapslag om jakt i landskapet Åland (framst. 26/58) antog Landstinget den 24 mars 1960 en landskapslag om jakt (lag- och ekonomiutsk. bet. 6/59), st.utsk. bet. 3/60, 7/60). Emellertid förordnade Republikens President den 30 juni 1960, att landstingsbeslutet skulle förfalla. Republikens Presidents brev i ärendet är av följande lydelse:

"Ålands landsting har den 24 mars 1960 fattat beslut om antagande av landskapslag om jakt.

Vid föredragning i statsrådet i dag har Jag, efter att hava infordrat Högsta domstolens utlåtande i ärendet, över vilket även Ålandsdelegationen avgivit sitt yttrande, funnit att landstinget enligt 13 § 1 mom. 8 punkten självstyrelselagen för Åland den 28 december 1951 tillkommer lagstiftningsbehörighet angående jakt och att även förevarande landstingsbesluts stadganden av privaträttslig natur såsom hörande till sagda rättsområde jämlikt 11 § 2 mom. 11 punkten samma lag kunnat upptagas i beslutet.

I 3 § 2 mom. landstingsbeslutet stadgas dock, att jakträtten på Mariehamns stads område tillhör staden. Stadgandet innebär att jakträtten jämväl på av annan än Mariehamns stad ägd inom stadens område belägen mark skulle tillhöra staden. Då jakträtten är i princip att anse som en med äganderätten till jord förbunden befogenhet, innefattar ifrågavarande stadgande, som icke har någon motsvarighet i den i riket gällande jaktlagen den 6 april 1934, en avvikelse från den av regeringsformen erkända grundsatsen om skydd för enskild äganderätt. Jämlikt 11 § 1 mom. självstyrelselagen för Åland tillkommer rikets lagstiftande organ uteslutande rätt till lagstiftning i ärenden angående stiftande, ändring, förklaring och upphävande av samt avvikelse från de till rikets statsförfattning hörande grundlagarna, varför landstinget överskridit sin lagstiftningsbehörighet genom att upptaga antydda stadgande i landstingsbeslutet.

I landstingsbeslutet ingår även stadganden rörande rättegångsväsendet, i vilket ämne lagstiftningsrätten är uteslutande förbehållen rikets lagstiftande organ, ävensom stadganden innehållande sådana straffbestämmelser, vilka icke enligt 13 § 1 mom. 11 punkten självstyrelselagen för Åland underligga landstingets lagstiftningsbehörighet. Dylika stadganden av rikslagstiftningsnatur kunna jämlikt 14 § 4 mom. självstyrelse-

lagen upptagas i landskapslag under förutsättning, att de i sak överensstämma med motsvarande stadganden i rikets lag. De stadganden, vilka uppfylla detta krav, hava förty för vinnande av enhetlighet och överskådlighet kunnat upptagas i landstingsbeslutet. De av de ifrågavarande stadgandena, vilka ej äro i sak överensstämmande med rikslagstiftningen, föranleda följande anmärkningar.

I 49 § landstingsbeslutet stadgas om rätt att omhändertaga bland annat skjutvapen och andra jaktredskap. Enär med stadgandet närmast avses berättigande att anskaffa vedermälen (bevismedel) för rättegång, är stadgandet såsom hörande till lagstiftningen angående rättegångsväsendet av rikslagstiftningsnatur. Ifrågavarande stadgande avviker emellertid från rikets jaktlags motsvarande stadgande så till vida, att ägare, som önskar återfå skjutvapen eller andra jaktredskap, vilka omhändertagits, skall enligt sagda besluts 49 § 3 mom. erlägga skälig ersättning, medan han enligt rikets jaktlags 49 § 2 mom. återfår den omhändertagna egendomen genom att erlägga till sitt belopp fastställd lösensumma. Då i sagda lagrum landstingsbeslutet icke angives de grunder, enligt vilka ersättningen skall beräknas, och för vad ersättningen skall utgå, har landstinget på denna punkt överskridit sin lagstiftningsbefogenhet. Däremot är så icke fallet beträffande 45 § 2 mom. landstingsbeslutet om lösende av omhändertagen hund, vilket stadgande visserligen på liknande sätt avviker från motsvarande stadgande i rikets jaktlag, enär däri dock angives för vad ersättningen skall givas.

I 49 § 4 mom. landstingsbeslutet stadgas, att om jakträttsinnehavare i det fall, som omnämnes i 2 mom. samma lagrum, önskar anmäla däri avsett brott till åtal eller om han eller annan person i det fall, som omnämnes i 1 mom. berörda lagrum, omhändertagit egendom, skall egendomen så snart ske kan överlämnas till polismyndighet att av denna förvaras till dess domstol avgjort målet. Stadgandet, som jämväl är att hänföra till lagstiftningen angående rättegångsväsendet, skiljer sig från 49 § 2 mom. rikets jaktlag därutinnan, att enligt sistsagda lagrum polismyndigheten, till vilken egendomen överlämnats, äger förvara den samma till dess säkerhet för gäldande av böter, skadestånd och rättegångskostnader blivit ställd. Jämlikt 49 § 5 mom. landstingsbeslutet tillkommer icke den, som äger övervaka efterlevnaden av stadgandena om jakt, rätt att uti stadgandet avsett fall omhändertaga egendom, ehuru dylik person enligt 49 § 3 mom. rikets jaktlag tilldelats sådan rätt. Upptagandet av dessa från motsvarande rikslagstiftning avvikande stadganden i landstingsbeslutet innebär överskridande av landstingets lagstiftningsbehörighet.

Jämlikt 51 § landstingsbeslutet skall den, som utan att innehava jaktkort bedriver jakt eller vid anfordran vägrar att uppvisa dylikt kort såsom i 43 § landstingsbeslutet stadgas, straffas såsom för olovlig jakt i strafflagen är stadgat. Det lagrum, som härmed avses, är 33 kap. 12 § strafflagen. Bland de gärningar, som i sistsagda lagrum belagts med straff, ingår icke sådana förseelser som avses i landstingsbeslutets förevarande stadgande. Då enligt 11 § 2 mom. 13 punkten självstyrelselagen för Åland lagstiftningsbehörigheten rörande den allmänna strafflagen förb ehållits uteslutande riket, har landstinget icke rätt att på sätt som skett bestämma, att andra än i strafflagen avsedda gärningar skola straffas enligt dess stadganden.

Enligt 52 § 1 mom. landstingsbeslutet skall egendom, som åtkommits genom olovlig jakt, eller dess värde vara förverkat och tillfalla jakt-rättsinnehavaren, om denne då själv varit berättigad att tillägna sig densamma, men eljest landskapet. Jämlikt 2 mom. samma lagrum skall den, som i strid mot i lagrummet uppräknade stadganden i landstingsbeslutet innehar, forslar eller handlar med villebråd, skinn eller ägg, förklaras ha förverkat desamma eller värdet till landskapet. Då det här är fråga om en påföljd för brott, varom landstinget enligt 13 § 1 mom. 11 punkten självstyrelselagen för Åland icke har rätt att utfärda bestämmelser, samt ifrågavarande stadganden avvika från bestämmelserna i 60 § 1 och 2 mom. rikets jaktlag så till vida, att egendomen eller dess värde skulle i stället för staten tillfalla landskapet, har landstinget även på denna punkt överskridit sin lagstiftningsbefogenhet.

På grund av vad ovan anförts har Jag med stöd av 14 § 2 mom. självstyrelselagen för Åland beslutat förordna, att ifrågavarande landskapslag skall förfalla; vilket Landskapsstyrelsen härmed till kännedom meddelas.

Nådendal, i Statsrådet den 30 juni 1960.

R e p u b l i k e n s P r e s i d e n t

Urho Kekkonen.

Justitieminister Antti Hannikainen."

Då en ny jaktlag var att vänta i riket inom den närmaste framtiden, ansåg landskapsstyrelsen det vara skäl att invänta denna lagstiftningsåtgärd innan ny framställning i ämnet överlämnades till Landstinget. Rikets nya jaktlag stadfästes den 13 april 1962 och har publicerats såsom FFS 290/62. Landskapsstyrelsen har på grund av den nya jaktlagen i riket utarbetat förslag till en ny landskapslag i ämnet, som härmed förelägges Landstinget.

Rikets nya jaktlag grundar sig på två kommittéers arbete, tillsatta

år 1947 resp. år 1952. Den mest framträdande nyheten i regeringens proposition (Prop. 10/1960) var, att ett jaktdistriktssystem skulle införas i syfte att möjliggöra en mera effektiv jaktvård. Förslaget omfattades emellertid icke av riksdagen. I landskapsstyrelsens föregående förslag till ny jaktlag hade också ett motsvarande förslag införts för jakten med drivande hund, men Landstinget omfattade icke förslaget i detta avseende.

Det nu överlämnade förslaget till ny jaktlag innefattar icke någon större förändring i förhållande till gällande jaktlag av år 1946 utan går i stället ut på en översyn av detaljstadgandena, i vilka en del bristfälligheter yppat sig.

I riket har sjöfågeljakten på våren begränsats sålunda, att endast medlemmar i förening för sjöfågelskydd, som äro fast bosatta i kommunen, får med lantbruksministeriets tillstånd idka sådan jakt. Jakten skall bedrivas för eget behov. För landskapets del synes en sådan begränsning vara alltför sträng. De skärgårdsbor, som under större delen av året vistas i Mariehamn eller i Sverige, skulle därigenom icke kunna deltaga i fågelskyttet på våren. Många av dem äro också delägare i jaktområdena och skulle sålunda icke kunna utnyttja sin jakträtt under den bästa tiden. Då sjöfågeljakten icke mera kan anses ha nämnvärd ekonomisk betydelse utan främst måste ses som en möjlighet till rekreation, torde det nuvarande förhållandet beträffande rätt till sjöfågeljakt böra bibehållas. Något klarare bestämmelser om jakträtten på samfälliga områden borde dock utfärdas.

Under tiden 1.1 - 15.5 1963 utfärdades i Mariehamn 188 nya tillstånd till gevärsinnehav samt tillstånd för inköp av 8.700 gevärspatroner, 41.550 miniatyrgevärspatroner och 52.475 hagelgevärspatroner. Dessa siffror torde giva en viss uppfattning om, i vilken utsträckning den i Mariehamn bosatta befolkningen deltagar i sjöfågeljakten på våren.

Detaljmotivering.

Liksom hittills, skall jakträtten i regel tillkomma områdes ägare (1 §) och vid ständig besittningsrätt innehavaren (2 §). Beträffande landskapets områden göres skillnad mellan dem, som äro underställda landskapsmyndighets förvaltning och vård, och dem, som icke höra till visst hemman eller icke innehavas av någon på särskilda villkor. På de senare områdenas havsstränder, samt holmar och skär, äger varje finsk medborgare jakträtt. I saltsjön utom byarågång är förhållandet detsamma (4 §).

Jakträtten kan av ägaren utarrenderas med skriftligt avtal, som skal vara gällande minst fem och högst tjugufem år. Arrenderätten får icke

överföras på tredjeman utan ägarens samtycke (6 §).

Jakten på samfällt område kan antingen utövas av delägarna gemensamt enligt delägarstämmas bestämmelser eller utgivas på arrende eller utövas för gemensam räkning. Delägare får utarrendera sin rätt endast med delägarstämmas samtycke (9 §). I regel torde beslutanderätten inom de samfällda vattenområdena komma att utövas av fiskelagsstämma, där fiskelaget är i vederbörlig ordning organiserat. Har fiskelag icke bildats eller är det fråga om samfällt jordområde, kan delägarstämma sammankallas eller den för ifrågavarande slag av samfällt område gällande lagen tillämpas. Utövande av jakt på andra samfälligheter än vattenområden torde dock icke komma i fråga i landskapet.

Avlivandet av skadedjur är i gällande jaktlag främst reglerat i 12 och 15 §§, vilka ändrats genom landskapslag av den 12 april 1962 (16/62). Enligt dessa stadganden skiljer man mellan skadedjur, vilka fritt får avlivas av vem det vara må, och skadliga djur, vilka i gård eller trädgård får avlivas av områdets innehavare även om han icke har jakt rätt där. Till skadedjur räknas säl, mink, bisamråtta, duvhök, sparvhök, kråka och trut. Till de skadliga djuren hänföras åter räv, hare, hermelin, vessla, björktrast, kråka, duvhök, sparvhök och uv.

Landskapsstyrelsen föreslår, att till sådana skadedjur, som envar må jaga varhelst de anträffas, endast hänföras säl, mink och havstrut (12 §). Övriga skadedjur borde få jagas blott av innehavare av mark eller jakträtt för att freda husdjur och odling. I sistnämnda syfte borde också villebråd, som är fridlyst, få avlivas. För att freda fiskodlingsdamm bör t.o.m. fridlyst vattenfågel få avlivas.

För sjöfågelstammens bevarande anses det vara nödvändigt att utöver lämpligt begränsade jakttider också fredningsområden i tillräcklig utsträckning reserveras. I första hand borde denna uppgift ankomma på de lokala jaktvårdsföreningarna. Om dessa icke i tillräcklig utsträckning reservera områden för ändamålet, bör landskapsstyrelsen kunna ingripa i jaktvården. För dem, som genom fredningen av visst område går miste om jakträtten där, borde annat lämpligt område anvisas för sjöfågeljakt (22 §).

Jakttiderna äro i förslaget i huvudsak desamma som i Landstingets beslut år 1960. Vårjakten på brunand har dock uteslutits, likaså all jakt på beckasin. Då järpe uppges förekomma lokalt i viss utsträckning föreslås jakt på järpe tillåten från 1 november till och med den 15 februari. För att av omständigheterna påkallad anpassning skall kunna ske, föreslås, att landskapsstyrelsen skall kunna förlänga eller förkorta jakttiderna under något år samt fullständigt freda något vilt-

slag eller temporärt tillåta jakt på fridlyst vilt, antingen i hela landskapet eller också inom ett bestämt område. Jaktvårdsförening skall också ha möjlighet att inskränka jakten inom sitt område för ett år i sänder.

För att fåglar inom fredningsområde icke skall störas under parnings- och ruvningstiden kan det i något fall vara av behovet att utfärda förbud mot vistelse på visst område. Sådant förbud utfärdas i riket av länsstyrelsen med jordägarens eller -innehavarens samtycke (Rikets JL 30 §). Landskapsstyrelsen anser, att enahanda förbud borde på samma villkor få utfärdas i landskapet av landskapsstyrelsen (26 § 3 och 4 mom.)

Stadgandena om jakt på älg ingå i riket huvudsakligen i förordningen den 6 juli 1962 om jakt på älg (FFS 385/62). Landskapsstyrelsen har i förslaget intagit de viktigaste stadgandena om jakt på älg och avser att i en särskild verkställighetsförordning upptaga möjligen erforderliga tilläggsbestämmelser.

Rikets nya jaktlag innehåller också detaljerade stadganden om eftersyn av hundar. Förslaget omfattar i stort sett samma stadganden, likväl med begränsning av rätten att avliva hund som kommit in på främmande område. För omhändertagen hund är ägaren skyldig att erlägga lösen enligt fastställda beräkningsgrunder.

I gällande jaktlag (33 §) är jordägare och jakträttsinnehavare berättigad att döda katt, som anträffas mer än 300 meter från bostadstomt. Rikets nya jaktlag är i detta avseende betydligt strängare i det att avlivande av katt är tillåtet, om den anträffas utanför ägarens gårdsplan eller trädgård. Landskapsstyrelsen föreslår, att den tidigare hos oss gällande regeln bibehålles (39 §).

Beträffande fångstsätt och tillåtna fångstredskap har landskapsstyrelsen följt Landstingets beslut av år 1960, som i många avseenden skiljer sig från rikets nya jaktlag. Främst ligger skillnaden i att man i riket i större utsträckning tillåter användande av sax, giller eller fälla samt förgiftat bete. Landskapsstyrelsen anser fortfarande, att sådana fångstsätt icke bör ifrågakomma annat än vid jakt på skadedjur.

Då jakten numera kan anses sakna betydelse som näring, synes det ur viltvårdssynpunkt vara önskvärt, att vilt icke hålles till salu. Undantag borde dock göras för älg och hare. Rätten att saluhålla älg och hare innefattar givetvis också rätt att servera sådant vilt emot betalning. Dessutom bör importerat vilt, som vid införseln blivit vederbörligen märkt, få saluhållas. Med de snabba kommunikationerna kan i våra dagar t.o.m. färskt vilt importeras, och saluhållande av utländskt vilt

synes tilltaga.

Stadgandena om jaktkort har inarbetats i jaktlagen (50-52 §§). Jaktkortsinnehavarna skola kommunvis bilda jaktvårdsförening för kommunen. Den som har jakträtt inom en annan kommun än hemkommunen, skall dock tillhöra jaktvårdsföreningen i den kommun, där han har jakträtt. Vid lösende av jaktkort skall sökanden anmäla, till vilken jaktvårdsförening han önskar höra och anteckning därom skall införas i jaktkortet (54 §). I jaktkortsavgift föreslås sex mark om året. I riket gäller för närvarande en avgift om åtta mark. Landskapsstyrelsen anser den höjda avgiften vara behövlig för en effektiv jaktvård. Enligt 52 § 2 mom. skulle i jaktkortsavgifter influtna medel i främsta rummet användas för jaktvårdsåtgärder, viltforskning och understöd till jaktvårdsorganisationer för främjande av jaktvården.

Straffbestämmelserna äro, liksom stadgandena om retentionsrätt och beslag, överensstämmande med stadgandena i rikets nya jaktlag. I många fall saknar Landstinget rätt att avvika från rikets stadganden i dessa fall och också i de fall, då det är fråga om straffrättsliga påföljder av sådan art, som underliggjer Landstingets lagstiftningsbehörighet, synes skäl till avvikelse icke föreligga.

Enligt gällande jaktlag tillfaller anskjutet vilt skytten även om det faller på främmande jaktområde (13 § 1 mom.) Stadgandet avviker från rikets nya jaktlag, enligt vilken huvudregeln är, att bytet tillfaller jakträttsinnehavaren. Undantag gäller endast under vissa förutsättningar för älg. Den tidigare gällande jaktlagen i riket intog samma principiella ståndpunkt. Då denna fråga torde vara att hänföra till äganderättsfrågorna, synes det vara nödvändigt att hos oss införa samma princip.

I gällande jaktlag ingå stadgandena om älgskador i 29 §. I riket har bestämmelserna om ersättande av älgskador utfärdats i lantbruksministeriets beslut den 29 april 1963 om bidrag för ersättande av skador förorsakade av älgar (FFS 208/63). Då stadgandena om dessa ersättningar egentligen icke höra till jaktlagen, anser landskapsstyrelsen det lämpligast, att stadgandena utfärdas i en särskild landskapslag. Förslag här-om kommer att föreläggas Landstinget i särskild framställning.

Då stadgandena i lagen den 29 augusti 1927 angående förbud mot inplantering i landskapet av främmande djurarter (10/27) och i landskapslagen den 1 december 1938 om jaktkort i landskapet Åland (8/38) inarbetats i lagförslaget, kunna dessa landskapslagar upphävas.

Över förslaget har Ålands jaktvårdsförbund r.f. benämnda förenings utlåtande inhämtats, innan förslaget slutbehandlades i landskapsstyrelsen.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsamt förelägga Landstinget till antagande nedanstående

-8-

L a n d s k a p s l a g
om jakt.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 kap.

Om rätt till jakt.

1 §.

Med jakt avses i denna lag att jaga, avliva eller fånga vilda däggdjur och fåglar samt deras ungar ävensom att tillägna sig eller förstöra sådana fåglars bon och ägg.

Jakträtten inom visst område tillkommer, med nedannämnda undantag, områdets ägare.

2 §.

Den, som med ständig besittningsrätt innehar jord eller boställe eller annan därmed jämförlig lägenhet, äger jämväl jakträtt inom det område han innehar. I övrigt har vid lega av jord legotagaren jakträtt blott, om så uttryckligen bestämts i legoavtalet.

3 §.

Jakträtten på landskapet tillhöriga marker och vattenområden tillkommer landskapet och må utarrenderas eller upplåtas enligt tillstånd. Företräde bör härvid givas ortsbefolkningen samt den befolkning, som icke har jakträtt.

Om rätt att idka jakt på staten tillhöriga områden gäller vad därom är stadgat i riket.

4 §.

I saltsjön utom byarågång, så ock vid de havsstränder samt på holmar och skär, som tillhöra landskapet, men ej tillysa visst hemman eller av någon under särskilda villkor innehavas, äger envar landets inbyggare rätt att idka jakt, därest ej annorlunda är stadgat eller framdeles stadgas.

5 §.

Den, som i enlighet med vad i 1 och 2 §§ är stadgat innehar jakträtt inom visst område, vare berättigad att utarrendera denna rätt, annan än områdets ägare dock högst för sin besittningstid.

6 §.

Avtal om jaktarrende skall för att gälla ingås på viss tid, minst fem och högst tjugofem år, samt avfattas skriftligen och bestyrkas av vittnen.

Arrenderätt må icke utan legogivarens tillstånd överföras på tredje man.

7 §.

Avtal om jaktarrende må av den, som förvärvat äganderätt till lägenhet genom frivilligt köp, i utmätningssväg eller vid försäljning på grund av konkurs, genom byte eller annat därmed jämförligt fång mot vederlag, om vid lägenhetens överlåtelse förbehåll icke gjorts beträffande arrendeavtalets fortbestånd, hävas inom tre månader efter det avtalet förelades honom. Sker ombyte av ägare på grund av gåva, arv eller testamente, är avtal om jaktarrende bindande gentemot den nya ägaren därest förbehåll om arrendeförhållandets upphörande i sådant fall icke gjorts i avtalet.

Angående intecknat arrendeavtals bestånd vare gällande, vad därom är särskilt stadgat.

Beträffande före denna lags ikraftträdande ingånget avtal om jaktarrende gälle vad därom är tidigare stadgat.

8 §.

Underlåter person, som arrenderat jakträtt, att erlägga arrendavgift eller försummar han på annat sätt sina skyldigheter eller missbrukar han sin jakträtt, må legogivaren häva avtalet.

Arrendatorn har rätt att häva avtalet, om legogivaren bryter mot avtalet eller om arrendeområdet blir uppenbart olämpligt för jakt.

Uppkommer tvist om avtalets hävande, må rätten, då skäl därtill är, förbjuda arrendatorn att medan rättegången varar idka jakt på området; och lände sådant beslut omedelbart till efterrättelse.

9 §.

Område, som tillhör flera lägenheter samfällt, må användas för jakt sålunda, att envar delägare idkar jakt på sätt delägarstämma närmare bestämmer eller så, att jakträtten enligt vad ovan är stadgat utgives på arrende eller att jakten utövas för gemensam räkning. Delägare må ej utan delägarstämmas samtycke åt tredje man överlåta sin jakträtt.

Har icke förvaltningen av samfällt område ordnats i enlighet med lagen om sådant område på annat sätt, avgöras ärenden rörande jakten vid delägarstämma, varvid envar delägare tillkommer rösträtt efter sin andel i det samfällda området, eller, då fråga är om organiserat fiskelags vattenområde, vid fiskelagsstämma. Såsom beslut gäller den åsikt, som omfattats av de flesta rösterna.

Om rätt till jakt på sockenallmänning besluter kommunens fullmäktige.

10 §.

Jakträtt innefattar även rätt att inom ifrågavarande område vidtaga alla sådana åtgärder, som äro nödiga ur jaktvårdssynpunkt och icke tillskynda områdets ägare eller innehavare skada eller men.

11 §.

Har i något fall genom dom eller på annat lagligt sätt om jakträtt bestämts annorlunda än ovan är stadgat, lände sådan bestämmelse allt framgent till efterrättelse.

2 kap.

Om avlivande av skadedjur.

12 §.

Skadedjur, som i fritt tillstånd tillfälligtvis av någon anträffas, får av honom, varhelst det vara må, dödas eller fångas och behållas, såvitt det icke strider emot de bestämmelser, som gälla angående fredning av djurlivet inom skyddsområde eller mot stadgande om fredning av visst djurslag, vilket utfärdats med stöd av landskapslagen om naturskydd.

Med skadedjur avses här säl, mink och havstrut.

13 §.

Inkommer räv eller sådant vilt, som ej under någon tid av året är fridlyst på gårdsplan, i trädgård eller park, på sädesåker i växande odling eller fiskodlingsdamm, vare innehavaren för förhindrande av skada berättigad att där döda djuret och behålla detsamma, även om jakt-rätten på området tillhör annan eller jakt ej må bedrivas där.

Orsakar fridlyst vilt skada på odling, trädgård eller park och är skadan icke ringa, må landskapsstyrelsen, där skadan icke berättigar odlingens ägare eller innehavare till ersättning, på anhållan av den skadelidande bevilja tillstånd att avliva så mycket av ifrågavarande viltslag, som anses nödvändigt för förebyggande av fortsatt skadegörelse. På grund av sådant tillstånd fällt villebråd skall tillfalla jakträttsinnehavaren, som äger till landskapsstyrelsen anmäla om antalet nedlagda djur.

14 §.

Har hare inkommit i trädgård, vare områdets innehavare för avvärjande av skadegörelse berättigad att där döda haren och behålla densamma, även om den då är fridlyst, och även om annan har jakträtt på området eller om jakt ej må bedrivas där.

Samma rätt tillkommer områdets innehavare, då fridlyst vattenfågel inkommit i fiskodlingsdamm.

Sålunda erhållet byte må icke saluhållas.

3 kap.

Om utövande av jakträtt.

15 §.

Jakträttsinnehavare må icke söka efter villebråd eller eljest idka jakt på gårdsplan eller i trädgård eller inom etthundrafemtio meter från sådan, ej heller på åker eller äng, förrän grödan är bärgad el-

ler uppsatt, utan tillstånd av den, som innehar jorden.

16 §.

Den, som har jakträtt inom vattenområde, men ej på den mark, till vilken stranden hör, må ej från denna idka jakt på vattnet.

På de obebodda yttre holmarna i havet må dock den, som äger rätt till jakt på det samfällda vattenområdet, idka jakt på sjöfågel från annan tillhörig öppen strand.

17 §.

Vill någon utplantera djurslag, som icke är fridlyst under någon tid av året eller varav bestående stam icke finnes i landskapet, ansöka om tillstånd hos landskapsstyrelsen.

Har någon med iakttagande av vad i 1 mom. är stadgat utplanterat villebråd, och har därom meddelats på sätt kommunala tillkännagivanden kungöras, må ingen annan det året och under närmast följande fem kalenderår inom samma kommun jaga sådant villebråd, under förutsättning att kungörelsen varje år förnyas. Undantag må dock medgivas av landskapsstyrelsen.

18 §.

Ej må någon uppsåtligen skrämma eller mota eller på annat sätt driva villebråd inom område eller från område, där han icke har jakträtt. Den, som äger eller innehar jorden, är dock berättigad att därifrån fördriva villebråd för avvärjande av skada.

Fågel må icke beskjutas över främmande område.

19 §.

Ej må någon, försedd med jaktvapen eller med redskap för fångst av villebråd, färdas på område, där han icke har jakträtt, med mindre det sker i lovligt ärende och skjutvapnet bäres oladdat samt hund hålles kopplad. Vad här är stadgat, må ej tillämpas vid avlivande av skadedjur enligt 12 §, eller på väg, som gränsar till område, på vilket vederbörande har jakträtt.

Jakt anses hava vidtagit, om någon av bestämmelserna i 1 mom. icke följes eller om hund ledes på spår eller fångstredskap begynt gillras.

20 §.

Jakträttsinnehavare vare skyldig ersätta all skada, som av honom själv eller annan, vilken han givit lov att jaga, eller av vid jakt medhavda biträden eller hundar förorsakas odling, skog, hägnad, husdjur eller annan dylik egendom.

4 kap.

Om villebrådstammens bevarande och jakttiderna.

21 §.

Jakt bör bedrivas så, att villebrådstammens bestånd icke äventyras.

Vid jakt skall stadgandena i naturskyddslagen och med stöd av den-
samma utfärdade bestämmelser iakttagas.

Jakt må icke bedrivas på juldagen, nyårsdagen, långfredagen, påsk-
dagen eller pingstdagen.

22 §.

Jaktvårdsförening är skyldig att inom sitt område verka för anordnande
av tillräckliga fredningsområden för sjöfågel samt att anvisa jaktområden
för dem, som på fredningsområdet avstått från sin jakträtt.

Bedrives jakt så att villebrådstammens bestånd äventyras, eller
åsidosätts för jaktvården nödvändiga åtgärder, må landskapsstyrelsen,
efter det innehavaren av jakträtten beretts tillfälle att avgiva för-
klaring och efter att hava hört styrelsen för vederbörande jaktvårds-
förening, tills vidare och för högst tre års tid åt gången förbjuda
jakt inom visst enhetligt och lämpligt område eller inskränka densamma.
Lag samma vare, där jakten på område, som tillhör lägenheter samfällt,
icke ordnas på sätt i 9 § är stadgat.

Angående förbud och inskränkning, om vilka stadgas i 2 mom., skall
innehavaren av jakträtt underrättas och kungörelse anbringas på kommu-
nens anslagstavla.

Förbud eller inskränkning må av landskapsstyrelsen upphävas, där
skäl för dess bibehållande icke längre är förhanden.

23 §.

Jakt må under nedannämnda tider bedrivas på följande villebråd:

- 1) hela året: bisamrätta, mink, utter och säl;
- 2) från och med den 1 till och med den 15 april: alfågel, sjöorre
och skäggdopping samt hane av storskrake och knipa;
- 3) från och med den 1 maj till och med den 25 maj: alfågel, sjöorre,
skäggdopping och morkulla samt hane av ejder, svärta, storskrake, små-
skrake (pracka), knipa och vigg;
- 4) från och med den 20 augusti till den 30 november: storskrake, gräs-
and, bläsand, stjärtand, skedand, sothöna och morkulla;
- 5) från och med den 15 september till den 30 november: småskrake
(pracka), knipa, brunand och vigg;
- 6) från och med den 15 september till den 31 januari: alfågel,
sjöorre och skäggdopping;
- 7) från och med den 1 november till och med den 15 februari: orrtupp,
järpe, hare och räv; utan användning av drivande hund må räv dock jagas
även under tiden från och med den 1 juli till och med den 31 oktober och
från och med den 16 februari till och med den 31 mars;
- 8) från och med den 1 januari till och med den 15 januari: ekorre;
samt

9) från och med den 1 augusti till och med den 31 maj: skogsduva och ringduva.

24 §.

Visar det sig av synnerliga skäl nödigt, må landskapsstyrelsen för viss tid antingen i hela landskapet eller för viss del därav:

- 1) förlänga eller förkorta de i 23 § stadgade jakttiderna;
- 2) fullständigt freda något i sagda lagrum nämnt villebråd; samt
- 3) tillåta jakt på djur, som icke nämnts i denna lag.

25 §.

Där det för villebrådsstammens fortbestånd eller för nödig ökning av densamma är erforderligt, må medelst beslut vid jaktvårdsförenings möte inom föreningens område de gällande jakttiderna förkortas eller eljest fångst av något villebrådsslag begränsas eller detta helt fredsas för ett år i sänder.

Var, som icke nöjes med i 1 mom. nämnt beslut, må däröver klaga hos landskapsstyrelsen inom 30 dagar, räknat från den dag han om beslutet erhållit kännedom på sätt i jaktvårdsföreningens stadgar är föreskrivet om tillkännagivande av föreningens mötesbeslut. I landskapsstyrelsens beslut må ändring icke sökas.

26 §.

Bon, ägg och ungar av i 23 § nämnda fåglar må icke rubbas eller skadas eller eljest störas under häckningstiden. Lag samma vare angående annat villebråds bon och ungar, då jakt på det är förbjuden.

Utan hinder av stadgandet i 1 mom. må jakträttsinnehavare taga ägg av storskrake från uppsatt holk samt ägg av skäggdopping, dock icke inom fredningsområde. Ägg må icke säljas.

Visar sig särskild fridlysning av holme, ögrupp eller annat tydligt avgränsat område nödig för i 23 § nämnda fåglars förökning, må landskapsstyrelsen på begäran av markägaren eller -innehavaren eller med hans samtycke förordna, att vistelse på området utan ägarens eller innehavarens tillstånd är vid vite förbjuden tidigast från den 1 maj till senast den 15 juli.

Landskapsstyrelsen har, då synnerligen vägande skäl föreligga, befogenhet att för fredning av villebråd eller visst slag av villebråd inom något begränsat område förordna, att i 3 mom. avsett förbud skall vara i kraft även på annan tid än den i sagda moment nämnda.

27 §.

För vetenskapligt eller annat godtagbart ändamål må med jakträttsinnehavarens medgivande utfärdas tillstånd att, även med eljest förbjudet fångstsätt eller -medel, döda eller levande fånga fridlyst

villebråd samt att taga dess bon, ägg och ungar.

Tillstånd, som avses i 1 mom. må utfärdas även för fångst av villebråd för dess utsättande i frihet, så ock i fråga om fångst för vård och förökning i offentlig djurgård eller i enskild farm.

I 1 mom. avsett tillstånd meddelas av landskapsstyrelsen på de villkor densamma bestämmer, efter det styrelsen för vederbörande jaktvårdsförening samt, därest tillstånd ansökts i vetenskapligt eller undervisningssyfte, även naturskyddsinspektören hörts.

Jaktvårdsförening må på av landskapsstyrelsen fastställda villkor bevilja tillstånd att från viltfågelbo, som förstörts eller förstöres, taga äggen för utkläckning och ungarnas utplantering.

28 §.

Har något villebråd på någon ort förökats överhövan eller visat sig skadligt, må landskapsstyrelsen bevilja undantag från den stadgade fredningen.

Visar det sig nödigt för utredning av någon jaktvårdsfråga eller för flyttning av villebråd eller till förhindrande av skada att döda eller fånga fridlyst djur, må landskapsstyrelsen förordna detsamma underlydande innehavare av tjänst eller befattning eller annan person, som landskapsstyrelsen finner lämplig, att utan hinder av stadgandena i denna lag utföra detta på område, där han har jakträttsinnehavarens lov därtill.

5 kap.

Om jakt på älg och rådjur.

29 §.

Jakt på älg må idkas med landskapsstyrelsens tillstånd i den utsträckning och under de tider, som i tillståndet angivas.

Tillståndet berättigar icke till att fälla älgko, som åtföljes av kalv eller vars kalv blivit fälld.

30 §.

Ansökan om tillstånd till jakt på älg riktas till landskapsstyrelsen och skall sökanden ådagalägga, att han har jakträtt inom det område ansökan avser enligt 1, 2 och 6 §§ samt att han besitter sådan skjutskicklighet, som erfordras för jaktens bedrivande.

Tillstånd må icke beviljas, därest det i ansökan avsedda området icke omfattar minst 300 hektar eller icke anses lämpligt för älgjakt, ej heller om sökanden icke anses lämplig att idka sådan jakt.

31 §.

Om vid älgjakt sårad älg överskrider jaktområdets gräns och faller på sådant främmande område, där jakt på älg då är tillåten, må den, som på sagda område har tillstånd till älgjakt, behålla älgen, och

denna inräknas därvid i det antal, som må nedgöras på detta område. Önskar innehavaren av jakträtten på det främmande området icke behålla älgen och kan överenskommelse om överlåtelse av denna till skytten icke omedelbart träffas eller har jakträttsinnehavaren på det främmande området icke tillstånd till jakt på älg, tillfaller älgen landskapet och inräknas i det antal, som skytten har rätt att nedlägga. Överskrider sårad älg jaktområdets gräns och faller på sådant samma ägare eller innehavare av jakträtt tillhörigt område, på vilket för älgjakt beviljat tillstånd icke gäller, tillfaller älgen skytten.

32 §.

Har i samband med jakt fällts flera älgar än det meddelade tillståndet förutsätter eller avvikelse skett från de villkor, som i tillståndet ställts med avseende å älgens ålder eller kön, tillfaller sålunda fälld älg staten. Dessutom skall tillståndshavaren för varje sålunda fälld älg erlägga en avgift om åttio mark till landskapsstyrelsen före utgången av kalenderåret.

33 §.

Då synnerligen vägande skäl föreligga, må landskapsstyrelsen på ansökan efter prövning bevilja tillstånd att fälla älg med avvikelse från stadgandena i detta kapitel. I av landskapsstyrelsen fattat beslut på grund av ansökan om sådant tillstånd må ändring icke sökas.

Polischef, som erhållit kännedom om att sårad eller skadad eller eljest sjuk älg uppehåller sig inom hans distrikt, skall förordna om att älgen på lämpligt sätt avlivas. Härom bör landskapsstyrelsens forstavdelning omedelbart underrättas. Sålunda avlivad älg tillfaller landskapet.

34 §.

Beträffande jakt på rådjur gäller i tillämpliga delar vad om älgjakt är stadgat.

6 kap.

Om eftersyn av hund och katt.

36 §.

Ägare och vårdare av hund eller katt äga tillse, att djuret icke stör villebråd på annans jaktområde eller under fridlysningstid.

Jordägare och -innehavare samt jakträttsinnehavare och för område tillsatt jaktövervakare må från sitt område avlägsna där anträffad lös hund, dock utan att tillfoga densamma skada, eller ock omhändertaga den. På hans uppmaning vare också hundägare skyldig att avhämta sin hund från främmande område.

Har hund omhändertagits, skall tillvaratagaren snarast möjligt därom

underrätta ägaren, om denne och hans adress är känd, eller i annat fall göra anmälan till vederbörande polismyndighet. Önskar ägaren återfå sin hund, löse den med tjugu mark inom sju dagar från det meddelande om omhändertagandet gjorts till honom, eller inom fjorton dagar efter anmälan till polismyndigheten, anmälningsdagen oräknad, och erlägge därtill för utfordring av hunden en ersättning om två mark per dag, vid äventyr att han eljest förverkat hunden åt tillvaratagaren. Så länge hunden är i dennes värjo, vare dock den förra ägaren berättigad att återfå den mot ovan nämnd lösen och ersättning.

Har vid lovlig jakt med hund drevet eller skallet kommit in på annans mark, må det fortgå högst en halv timme, men pågår det där längre, skall jägaren med oladdat vapen gå för att omhändertaga sin hund. Jordägaren och -innehavaren samt jakträttsinnehavaren och för området tillsatt jaktövervakare vare berättigade att omedelbart avbryta drevet eller skallet och avlägsna hunden från sitt område.

37 §.

Under tiden från den 1 mars till den 19 augusti, sagda dagar medräknade, må hund ej tillåtas okopplad ströva omkring annorstädes än på ägarens eller innehavarens gårdsplan eller i hans trädgård.

Vad i 1 mom. är sagt gäller ej hund, som är yngre än tre månader.

Utan hinder av vad i 1 mom. är stadgat, må hund, som särskilt dresserats att valla husdjur, eller annan särskilt dresserad tjänstehund användas i tjänsteuppgifter och sådan dressyr bibringas hund, om anmälan därom gjorts hos vederbörande polismyndighet. Detsamma gäller för hönshund, som med jakträttsinnehavarens begivande undergår vederbörlig dressyr. Polismyndighet må dock enligt prövning i enskilda fall förbjuda ovannämnd användning eller dressyr.

Vad i 1 mom. är sagt gäller ej heller hund, som försedd med fastställt märke användes såsom rapporthund eller för polis- eller gränsbevakningsuppgifter.

Med tillstånd av landskapsstyrelsen må jakthundsprov anordnas utan hinder av stadgandet i 1 mom. på härför lämpligt område, där jakträttsinnehavarens samtycke utverkats.

38 §.

Anträffas hund, som beröres av det i 37 § stadgade förbudet, under den där nämnda tiden lös inom främmande jaktområde, vare den myndighet, som övervakar jaktlagens efterlevnad, berättigad att döda den, såframt hunden icke kan omhändertagas. Samma rätt tillkommer, om hund befinner sig på främmande område, där villebråd kan uppehålla sig, eller på annans gårdsplan eller i annans trädgård, även områdets ägare och innehavare samt jakträttsinnehavare och för området tillsatt jaktövervakare.

Hund må dock icke dödas, om den åtföljes av sin ägare eller innehavare och denne på anmaning kopplar hunden.

Har hund i syfte som avses i 1 mom. omhändertagits, vare tillvaratagaren berättigad att kräva i 36 § stadgad lösen till dubbelt belopp samt ersättning för utfordring av hunden.

Angående rätt att döda eller omhänderta hund utan skattemärke stadgas särskilt.

39 §.

Jordägare och jakträttsinnehavare äger rätt att döda katt, som anträffas på hans ägor eller jaktmark på minst trehundra meters avstånd från annans bostadstomt.

7 kap.

Om fångstredskap och fångstsätt.

40 §.

Jakt må ej bedrivas så, att den medför fara för människor eller husdjur, ej heller så, att villebrådet tillskyndas onödigt lidande.

41 §.

Jakt må icke utövas med fallgrop, gift, spjut, pil, elektrisk ström, sax, snara, fälla, giller eller annat liknande fångstredskap, ej heller med gillrat skjutvapen eller sprängladdning.

Vid jakt må icke användas rök, eld eller gas.

Utän hinder av vad i 1 mom. är sagt vare tillåtet att använda av medicinalstyrelsen godkänt gift för utrotning av kråkor, kajor, havstrut, gråtrut, sorkar och råttor, sax för fångst av havstrut, gråtrut och mink samt fälla för fångst av mink, hermelin och bisamråtta.

Vid användande av gift mot i 3 mom. nämnda fåglar skall under tiden från och med den 15 april till och med den 31 oktober endast ägg användas som bete. Utlagd sax eller fälla skall dagligen efterses. Trutsax skall utsättas på minst en meters djup.

42 §.

Vid älgjakt må ej begagnas helmantelkula eller blykula, ej heller oräfflat vapen eller gevär, vars patrons kulvikt är mindre än 10 g och kulans träffenergi på 25 meters avstånd, mätt från pipans mynning är mindre än 250 kilopondmeter (25 E = 250 kpm).

Militärgevär må användas endast för jakt på säl i öppna havet.

Vid jakt må ej begagnas luftgevär eller därmed jämförliga vapen, ej heller sådant hagelgevär med automatisk omladdning, som kan laddas med flera än två hagelgevärspatroner, ej heller miniatyrgevär vid annan jakt än jakt på ekorre samt vid skjutande av skadefåglar, sorkar och råttor.

Ljuddämpare må icke användas på skjutvapen.

43 §.

Jakt vid bloss eller annat lyse vare förbjuden.

På jaktfärd må i båt icke medföras vettar, avsedda för jakt på sådana sjöfåglar, vilka då äro fridlysta, såvitt icke jakttiden för ifrågavarande arter vidtager dagen efter eller utgått dagen före.

44 §.

Katsas och ryssjas mynning skall ovan vattenytan städse hållas tillsluten, och fiskredskap må ej på land utsättas så, att villebråd kan där i fastna eller fångas.

45 §.

Jakt må icke bedrivas från maskindrivet fortskaffningsmedel eller med direkt tillhjälp av ljudalstrande maskinell anordning. Under tiden från den 1 till den 25 maj må jakt på sjöfågel icke idkas från båt eller därmed jämförlig anordning, även om den är förtöjd eller förankrad. Skadskjutet vilt må dock förföljas och avlivas från båt, även om den är maskindriven.

Jaktvapen bör under färd i fordon hållas oladdat.

Vad i denna paragraf är stadgat, gäller icke jakt på säl.

46 §.

Villebråd må icke skjutas över allmän väg eller medan villebrådet eller skytten befinner sig på sådan väg. På isbelagt hav eller havsfjärd, må jakt på sjöfågel icke bedrivas vid öppning eller ränna.

47 §.

Vettar må ej utan lov utsättas närmare än etthundra meter samt bulvan för jakt på orre närmare än femtio meter från annans jaktområde.

Utan hinder av vad i 1 mom. stadgas må likväl vid jakt med stöd av 17 § 2 mom. vettar utsättas närmare stranden.

8 kap.

Om innehav av villebråd och handel med sådant.

48 §.

Under fridlysningstid må ingen innehava sådant villebråd eller färskadelar av villebråd, som ej är märkt på sätt därom särskilt föreskrives, ej heller ägg av fåglar. Är jakt på något djur icke tillåten under hela året, vare innehav av oberett skinn under fridlysningstiden likaledes förbjudet, försåvitt det icke är försett med föreskrivet villebrådsmärke. Vad här är sagt, gäller icke skinn av älg, rådjur eller hare.

Vad ovan i 1 mom. är stadgat, gäller ej ätligt villebråd eller ägg, som bevisligen erhållits i enlighet med 14,26 § 2 mom., 27 eller 28 §, eller som lagligen fräntagits någon eller införts från utlandet, ej heller ätligt villebråd, som uppenbarligen fångats utan överträdelse av fridlysningsbestämmelser och är avsett för personlig förbrukning.

49 §.

Saluhållande av annat ätligt villebråd än älg och hare är förbjudet. Importerat villebråd må dock saluhållas.

Omärkt villebråd må ej transporteras inom område, där villebrådet är fridlyst. Detta berör icke villebråd, som bevisligen åtkommits i enlighet med 27 § eller införts från utlandet.

9 kap.

Om jaktkort.

50 §.

Jakt på villebråd må ej med skjutvapen eller annat fångstmedel eller med hund eller annat för jakt övat djur bedrivas av någon, med mindre han innehar jaktkort. Vad här är sagt, gäller dock ej avlivande av skadedjur i de fall, som avses i 13 och 14 §§, ej heller fångst av villebråd, som nämnes i 28 § 2 mom.

För jaktkort erlägges sex mark om året i lösen, som tillfaller landskapet.

51 §.

Vid jakt vare envar skyldig att medföra jaktkort och på anfordran framvisa det för den, som äger övervaka efterlevnaden av stadgandena om jakt, så ock för jordägaren och -innehavaren samt jakträttsinnehavaren och för den för området tillsatta jaktövervakaren. Den, som vid jakt befinnes sakna jaktkort, är skyldig att omedelbart avbryta jakten, men vare fri från straff för att icke hava medhaft jaktkortet, om han senast på tredje söckendagen uppvisar jaktkortet för vederbörande polismyndighet.

52 §.

I inkomst- och utgiftsstaten för landskapets enskilda medel skall varje år för främjande av jaktvården upptagas ett anslag, motsvarande minst det belopp, vilket bör anses komma att inflyta i lösen för jaktkort.

Ur ovan i 1 mom. avsedda anslag må följande utgifter erläggas:

- 1) kostnaderna för jaktvårdsåtgärder och viltforskning samt understöd till främjande av jaktvården; samt
- 2) utgifterna för avlöning av funktionärer vid jaktvårdsorganisation och övriga nödiga kostnader för dennas verksamhet.

Angående jaktpolisens avlöning stadgas särskilt.

10 kap.

Om jaktmyndigheter och jaktvårdsföreningar.

53 §.

Ärenden rörande jakt och jaktvård handläggas i landskapsstyrelsen av forstavdelningen.

Tillsynen över jakten och jaktvården utövas av landskapsstyrelsen med polismyndigheternas bistånd. För den lokala tillsynen må landskapsstyrelsen tillsätta jaktpoliser samt jaktvårdsförening utse edsvurna jaktövervakare.

54 §.

De jakträttsinnehavare i kommun, vilka innehava jaktkort, bilda en jaktvårdsförening. Ej må någon likväl vara medlem av flera än en sådan förening. Då jaktkort löses, skall i detsamma antecknas till vilken jaktvårdsförening vederbörande uppgivit sig önska tillhöra. Där de lokala förhållandena det påkalla, må landskapsstyrelsen förordna, att jaktvårdsförening skall bildas på område, som avviker från den kommunala indelningen.

I jaktvårdsförenings angelägenheter besluter föreningsmötet och en av föreningen vald styrelse, på sätt i stadgarna närmare säges.

Medlem av jaktvårdsförening må ej förpliktas att tillskjuta medel för täckande av föreningens utgifter

55 §.

Jaktvårdsförenings stadgar, vilka böra underställas landskapsstyrelsen för fastställelse, böra innehålla bestämmelser därom, huru föreningen och dess styrelse med beaktande av ortsförhållandena äga verka för främjande av jaktlagstiftningens efterlevnad samt villebrådstammens bevarande och förkovran.

56 §.

Jaktvårdsförening må i sitt namn förvärva rättigheter och ingå förbindelser samt kära och svara.

11 kap.

Om straffpåföljer vid överträdelse av bestämmelserna angående jakt.

57 §.

Idkar någon, utan att vara därtill särskilt berättigad, jakt på villebråd, medan det är fridlyst, have envar rätt att på bar gärning frantaga honom skjutvapen, andra jaktredskap och hundar samt villebråd, som åtkommits genom jakten.

Jagar någon under lovlig tid olovligen på annans jaktområde, tillkomme i 1 mom. avsedd rätt jakträttsinnehavaren och för hans räkning jordägaren eller -innehavaren, för området tillsatt jaktövervakare samt på staten eller landskapet tillhörig mark jämväl den, som där äger utöva tillsyn över efterlevnaden av stadgandena om jakt.

Önskar jakträttsinnehavaren ej i fall som avses i 2 mom. föranleda åtal för olovlig jakt, må han likväl behålla vapen och andra jaktredskap, som frantagits ägaren, till dess denna styrkt sin iden-

titet och för dem erlagt lösen, femtio mark. Löser ägaren ej vapnen eller jaktredskapen inom en månad efter det vederbörande polismyndighet underrättats om deras omhändertagande, tillfalle desamma jakt-rättsinnehavaren.

Önskar jakträttsinnehavaren i fall som nämnes i 2 mom. föranleda åtal eller har han eller annan person i stöd av 1 mom. omhändertagit skjutvapen eller andra jaktredskap, överlämne sådan omhändertagen egendom ofördröjligen åt polismyndigheten att förvaras, tills rätten avgjort ärendet.

Jagar någon utan att hava löst jaktkort eller använder någon sådant vapen, vars användning för jakt jämlikt denna lag är förbjuden, skall vad ovan i 1 och 4 mom. är stadgat äga motsvarande tillämpning. Dock tillkommer rätt att i de i detta moment förutsatta fallen frångå jagare i 1 mom. nämnd egendom blott de personer, som avses i 51 §.

I fråga om hund, som tagits i förvar med stöd av denna paragraf, lände till efterrättelse vad i 36 § 2 mom. är stadgat.

58 §.

Envar, som anträffar olovligt eller olovligen utsatt fångstmedel eller förgiftat bete, äge rätt att förstöra eller omhändertaga dem. Befinnes katsas eller ryssjas öppning ovan vattenytan vara öppen eller har fiskredskap på land utsatts så, att villebråd kan däri fastna eller fångas, må vem som helst likaså omhändertaga detsamma.

Har fångstanordning eller fiskredskap jämlikt 1 mom. omhändertagits, gälle vad i 57 § 4 mom. är sagt. Fiskredskap må polismyndighet dock överlämna till ägaren, sedan denna ådagalagt sin identitet.

59 §.

Om någon:

1) olovligen jagar eller ofredar villebråd under dess fridlysningstid, nyttjar förbjudet vapen eller annat förbjudet fångstredskap eller utan vederbörligt tillstånd eller på otillåtet sätt använder gift;

2) bedriver jakt i strid med rättens, landskapsstyrelsens eller jaktvårdsförenings förbud eller utan att hava löst jaktkort;

3) bryter mot stadgandena i denna lag om innehav, forsling och tillsaluhållande av villebråd eller skinn;

dömes till högst sjuttiofem dagsböter.

Har någon olovligt dödat, sårat eller såsom levande fångat älg, rådjur eller svan, vare straffet minst etthundra dagsböter eller fängelse i högst ett år.

Var, som annars bryter mot denna lag, eller med stöd av densamma utfärdade bestämmelser, straffes med högst femtio dagsböter. Dock vare den, som under jakt icke medför jaktkort och som senast den tredje

vardagen därefter företer detta för vederbörande polismyndighet, fri från åtal.

Därom, till vilket straff den skall vara förfallen, som olovligen jagar på område, där han icke har jakträtt, eller överskrider den jakträtt honom såsom delägare i samfällt område eller i stöd av jaktarrendeavtal eller särskilt tillstånd tillkommer, stadgas i strafflagen.

Den, som dömes till straff i fall, som avses i 1 mom., må tillika förklaras förlustig sitt jaktkort för en tid av minst ett och högst fem år. Den, som dömes till straff i fall som avses i 2 mom. skall tillika förklaras förlustig sitt jaktkort för en tid av minst tre år.

Dömes någon till straff för olovlig jakt på villebråd eller i fall, som avses i 2 mom., eller äro omständigheterna eljest försvårande, skall han tillika förklaras förlustig vapen och fångstredskap, vilka använts vid den olovliga jakten.

60 §.

Har genom brott, varom i denna lag stadgas, allenast enskilds rätt förnärmats, må brottet ej åtalas av allmän åklagare, därest ej målsägaren anmält det till åtal.

61 §.

Vad genom olovlig jakt åtkommits eller dess värde vare förverkat och tillfalle jakträttsinnehavaren, om denne då själv varit berättigad att fånga eller tillägna sig detsamma, men eljest staten. Värdet av byte, som dömts förbrutet, beräknas enligt köpvärdet för levande villebråd.

Var, som i strid med stadgandena i 48 eller 49 § innehar, forslar eller saluför villebråd, skinn eller fågelägg, have förverkat desamma eller deras värde till staten.

Polismyndighet vare städse berättigad att granska sådan persons lager som saluför villebråd eller skinn av sådant.

11 kap.

Särskilda stadganden.

62 §.

Under jakttiden lovligt skjutet vilt, som faller på annans mark eller vattenområde, tillfalle den, som innehar jakträtten på området. Lag samma vare beträffande djur, som fastnar i sax eller annan fångstanordning och kommer in på annans område.

Villebråd, som anträffas dött, tillfalle landskapet, om det då var fridlyst, men eljest jakträttsinnehavaren. Lag samma vare beträffande djur, som anträffats så illa sårat eller eljest skadat, att det befunnits nödigt att döda detsamma.

Angående älg är stadgat i 5 kap.

63 §.

Den, som omhändertagit villebråd eller annat, som enligt denna lag bör tillfalla staten eller landskapet, vare skyldig att utan dröjsmål därom underrätta polismyndigheten på orten. Föreligger fara för förskämning av villebråd, må han, sedan det värderats av två ojäviga personer, behålla eller försälja detsamma till åsatt pris och bära de influtna medlen omedelbart inlevereras till vederbörande polismyndighet.

Åt den, som flått staten eller landskapet tillfallande pälsdjur, älg eller rådjur, erlägges av statens eller landskapets medel skälig ersättning, försåvitt de medel, som erhållas genom försäljning av djuret, därtill förslå. Under samma förutsättningar erlägges ersättning även för transport av djur.

64 §.

För dödande av rovdjur och för villebrådet skadliga övriga djur erlägges belöning enligt vad därom särskilt stadgas.

65 §.

Orsakar fridlyst villebråd skada, må ersättning beviljas ägaren eller innehavaren av den skadade egendomen enligt vad därom är särskilt stadgat.

66 §.

Närmare stadganden angående verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

67 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1964. Genom densamma upphäves landskapslagen den 18 mars 1946 om jakt inom landskapet Åland (14/46), förutom dess 29 §, lagen den 29 augusti 1927 angående förbud mot inplantering i landskapet av främmande djurarter (10/27) och landskapslagen den 1 december 1938 om jaktkort i landskapet Åland (8/38) jämte i dem senare vidtagna ändringar.

Med stöd av landskapslagen den 18 mars 1946 om jakt inom landskapet Åland utfärdade bestämmelser och tillstånd förbliva i kraft, försåvitt de icke stå i strid med stadgandena i denna lag, till dess annorlunda förordnas.

Jaktkort, som utfärdats före den 1 juli 1964, förblir i kraft under den i jaktkortet antecknade giltighetstiden.

Mariehamn, den 11 november 1963.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd *Hugo Johansson*

Lagberedningssekreterare

Rolf Sundman
Rolf Sundman.